

A

ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת כתובות דף צ
Some of the topics we will learn about include.

The case of
מ"י שהיה נשוי שתי נשים ומת
A man that married two wives, and HE subsequently died,
in which the wives claim their Kesubah.

The case of
אחת בחייו ואחת במוותו
When the first wife died while he still was alive, and the
second wife died after he died.

The question if the יורשי ראשונה may claim דכרין
in the case of
אחת בחייו ואחת במוותו.

Several explanations to the Machlokes and בן ננס
in the case of
אחת בחייו ואחת במוותו

B

Some of the terms and concepts we will learn about
include

תקנת כתובת בנין דכרין
The Chachamim initiated that if a person's wife dies
before him - when he subsequently dies, the sons of each
wife will inherit their mother's כתובה, and it will not be
equally divided among all his children.

The Chachamim only initiated דכרין
When there is a מותר דינר, the estate exceeds the Kesubah
amounts with the minimum of 1 דינר, in which the remain-
ing ירושה is divided equally between the יורשין, because
לא מיעקרא נחלה דאורייתא
The תקנה does NOT uproot the Torah requirement of
ירושה that all sons inherit equal portions (aside for a בכור,
firstborn that receives פי שנים, a double portion).

However the Chachamim did NOT initiate דכרין
When there is NO מותר דינר, the estate does NOT exceed
the Kesubah amounts by 1 דינר, because
מיעקרא נחלה דאורייתא
The ירושה uproots the Torah requirement of equal

A

מי שהיה נשוי שתי נשים ומת

אחת בחייו ואחת במוותו

*If the יורשי ראשונה may claim
כתובת בנין דכרין*

*Several explanations
to the Machlokes*

*רבי עקיבא and בן ננס
in the case of*

אחת בחייו ואחת במוותו

B

*The חכמים initiated
כתובת בנין דכרין...*

*Only
when there is a
מותר דינר
The ירושה
is divided equally
among all יורשין*

*Because
לא מיעקרא
נחלה דאורייתא*

*But not
when there is NO
מותר דינר*

*Because
מיעקרא נחלה
דאורייתא*

C The question of
בעל חוב מאוחר שקדם וגבה
מה שגבה גבה
If a later creditor collects a payment before an earlier
creditor, whether he may keep the payment

C

The question of
**בעל חוב מאוחר
שקדם וגבה
מה שגבה גבה**

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

מי שהיה נשוי שתי נשים ומת

If a man married two wives, and HE subsequently died

הראשונה קודמת לשניה

The first wife's Kesubah claim precedes the second wife's Kesubah claim.

ויורשי הראשונה קודמין ליורשי שניה

And if they both died after him, the claim of the first wife's inheritors precedes the claim of the second wife's inheritors.

The Mishnah continues:

נשא את הראשונה ומתה

נשא שניה ומת הוא

If a man married his first wife, and SHE subsequently died - He then married a second wife, and HE subsequently died.

שניה ויורשיה

קודמין ליורשי הראשונה

The כתובה claim of the second wife, or her inheritors, precedes the כתובת בנין דכרין claim of the first wife's inheritors.

As Rashi explains, because the Kesubah claim of שניה is a חוב, a debt, while the כתובת בנין דכרין claim of יורשי הראשונה is a ירושה, an inheritance;

לפיכך פורעין את החוב תחילה והשאר ירושה

Therefore they must initially pay-off the חוב, and then the remaining assets are divided among the inheritors.

=====

1

משנה:

מי שהיה נשוי שתי נשים ומת

ויורשי הראשונה קודמין ליורשי שניה

הראשונה קודמת לשניה

נשא את הראשונה - ומתה
נשא שניה - ומת הוא

שניה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה

Because...

The כתובה is a חוב While בנין דכרין is a ירושה

לפיכך פורעין את החוב תחילה ובלא ירושה

2 This scenario is referred to as אחת בחייו ואחת במוותו
 One wife died while he still was alive, and the second wife died after he died.
 The Gemara cites a Machlokes whether כתובת בנין דכרין applies in this case:

Some say that the יורשי ראשונה do NOT collect כתובת בנין דכרין, because the Chachamim only initiated כתובת בנין דכרין היכי דאתו תרווייהו בתורת בנין דכרין Where both sets of יורשין collect their mother's Kesubah בתורת כתובת בנין דכרין; However, the Chachamim did NOT initiate כתובת בנין דכרין where the יורשי ראשונה collect כתובת בנין דכרין which is a חובה; while the יורשי שניה collect אמם, which is a חוב, because חיישינן דלמא אתו לאנצויי There is concern for a dispute. The יורשי שניה will be resentful that the יורשי ראשונה receive a larger inheritance through כתובת בנין דכרין. However, when both collect כתובת בנין דכרין בתורת כתובת בנין דכרין there is no resentment even if one is more than the other, because they understand that they each get what their mother brought into the marriage.

Others say that the יורשי ראשונה do collect כתובת בנין דכרין, because לא חיישינן דלמא אתו לאנצויי We are NOT concerned for a dispute, because they understand we get our mother's Kesubah, and they get their mother's כתובת בנין דכרין.
 =====

2 אחת בחייו ואחת במוותו

Machlokes
 whether כתובת בנין דכרין applies in this case:

<p>Some say</p> <p>Only</p> <p>היכי דאתו תרווייהו בתורת בנין דכרין</p> <p>But NOT where יורשי ראשונה collect בתורת בנין דכרין; יורשי שניה collect בתורת אמם</p> <p>חיישינן דלמא אתו לאנצויי</p>	<p>Others say</p> <p>Even where יורשי ראשונה collect בתורת בנין דכרין; יורשי שניה collect בתורת אמם</p> <p>לא חיישינן דלמא אתו לאנצויי</p>
---	--

3 The Gemara continues:
The Chachamim only initiated כתובת בנין דכרין, when there is a מותר דינר, when the estate exceeds the Kesubah amounts with the minimum of 1 דינר, in which the remaining ירושה is divided equally among all יורשין, because לא מיעקרא נחלה דאורייתא
The תקנה does NOT uproot the Torah requirement of ירושה that all sons inherit the father's estate equally (aside for a בכור, a firstborn that receives פי שנים, a double portion).

However, the Chachamim did NOT initiate כתובת בנין דכרין when there is NO מותר דינר; the estate does NOT exceed the Kesubah amounts by 1 דינר, because מיעקרא נחלה דאורייתא
The תקנה uproots the Torah requirement of equal ירושה.

3 **The Chachamim initiated**
כתובת בנין דכרין...

<p>Only when there is a מותר דינר The remaining ירושה is divided equally among all יורשין</p> <p>Because לא מיעקרא נחלה דאורייתא</p>	<p>But not when there is NO מותר דינר</p> <p>Because מיעקרא נחלה דאורייתא</p>
---	--

4 The Gemara also cites a Machlokes regarding the case of אחת בחייו ואחת במוותו
Whether in this case the Chachamim initiated כתובת בנין דכרין even when there is NO מותר דינר?

Some say תיקנו כתובת בנין דכרין, because the יורשים are equally obligated to pay-off חובת אביהם, their father's debts from the estate, and כתובה נעשית מותר לחברתה
The payment of the כתובת שניה, a חוב, is considered the מותר דינר, because היא היא ירושתן
They initially inherited equally the money with which they paid-off כתובת שניה.

Others say לא תיקנו כתובת בנין דכרין, because we do NOT say כתובה נעשית מותר לחברתה.
Because אינה ירושתן
They did NOT actually inherit this money, because it was used to pay-off the כתובת שניה.
=====

4 **אחת בחייו ואחת במוותו**
מותר דינר NO
When there is NO מותר דינר

<p>Some say</p> <p>תיקנו כתובת בנין דכרין</p> <p>כתובה נעשית מותר לחברתה</p> <p>Because היא היא ירושתן</p>	<p>Others say</p> <p>לא תיקנו כתובת בנין דכרין</p> <p>אין כתובה נעשית מותר לחברתה</p> <p>Because אינה ירושתן</p>
---	---

5 The Gemara cites a Braisa

מתו אחת בחייו ואחת במותו
 בן ננס אומר
 יכולין בני הראשונה לומר לבני השניה בני בעלת חוב
 אתם טלו כתובת אמכם וצאו
 בני says that the first wife's inheritors receive כתרין דכרין בני הראשונה tell the בני to collect their mother's Kesubah, as a חוב, debt, while they will collect the rest as כתרין בני דכרין

ר' עקיבא אומר
 כבר קפצה נחלה מלפני בני הראשונה
 ונפלה לפני בני השניה
 רבי disagrees and says that בני הראשונה do NOT receive כתרין בני דכרין

The Gemara offers several explanations of the Machlokes:

1.
 בן ננס says
 יש כתובה לבני הראשונה
 Because
 אחת בחייו ואחת במותו
 יש להן כתובת בנין דכרין

While רבי עקיבא holds
 אין כתובה לבני הראשונה
 Because
 אחת בחייו ואחת במותו
 אין להן כתובת בנין דכרין

5

בריייתא:

מתו אחת בחייו ואחת במותו

ר' עקיבא אומר
 כבר קפצה נחלה
 מלפני בני הראשונה
 ונפלה
 לפני בני השניה

בן ננס אומר
 יכולין בני הראשונה
 לומר לבני השניה
 בני בעלת חוב אתם
 מלו כתובת אמכם וצאו

The Gemara offers
 several explanations

1

ר' עקיבא
 אין כתובה
 לבני הראשונה
 Because
 אחת בחייו
 ואחת במותו
 אין להן
 כתובת בנין דכרין

בן ננס
 יש כתובה
 לבני הראשונה
 Because
 אחת בחייו
 ואחת במותו
 יש להן
 כתובת בנין דכרין

6 2.
 אחת בחייו ואחת במוותו
 יש להן כתובת בנין דכרין
 מותר דינר NO
 holds בן ננס
 יש כתובה לבני הראשונה
 Because
 כתובה וחוב נעשית מותר
 Both, a Kesubah payment to the בני שניה, as well as a loan
 payment to a בעל חוב, are considered מותר דינר.
 While רבי עקיבא holds
 אין כתובה לבני הראשונה
 Because
 אין כתובה וחוב נעשית מותר
 Kesubah and loan payments are NOT considered מותר דינר

6 2

אחת בחייו ואחת במוותו
 יש להן כתובת בנין דכרין

ר' עקיבא
 אין כתובה
 לבני הראשונה
 Because
 אין כתובה וחוב
 נעשית מותר

בן ננס
 יש כתובה
 לבני הראשונה
 Because
 כתובה וחוב
 נעשית מותר

7 3.
 חוב נעשית מותר
 As Rashi explains because
 כולם פורעים
 Both sets of יורשים pay-off the loan equally. Therefore, it
 was initially דאורייתא
 However they disagree if נעשית מותר
 holds בן ננס
 יש כתובה לבני הראשונה
 וכתובה נעשית מותר
 Because
 כשאר חוב דמי
 It is similar to a loan payment, in which כולם פורעים. Both
 sets of יורשים are paying-off the father's Kesubah debt.
 While רבי עקיבא holds
 אין כתובה לבני הראשונה
 ואין כתובה נעשית מותר
 Because
 לאו כחוב דמי
 is NOT similar to a חוב, because the יורשי שניה are not
 פורעים, paying - rather they are מקבלים, receiving the כתובה
 שניה. Therefore, it does not look like they initially
 inherited this money.
 This discussion continues in the next Daf.

7 3

חוב נעשית מותר

ר' עקיבא
 אין כתובה
 לבני הראשונה
 ואין כתובה
 נעשית מותר
 Because
 לאו כחוב דמי

בן ננס
 יש כתובה
 לבני הראשונה
 וכתובה
 נעשית מותר
 Because
 כשאר חוב דמי